

Herman Göring te Ronse (Louise-Marie).

Waar was Göring de 11de en 12de september 1940 ?

door
Gilbert Dubois

Tijdens de 'Slag om Engeland', van 6 augustus tot 15 september 1940, de zes kritieke weken waarin de slag om het evenwicht in de lucht zeer nauw verbonden was met de voorbereidingen voor 'Operatie Zeeleeuw', verbleef Göring enkele dagen te Ronse.

De pantsertrein 'ASIE' waarmee Göring zich in het westen verplaatste werd gedurende een paar dagen ondergebracht in de spoortunnel op het gehucht Louise-Marie.

De opzoekingen om het juiste tijdstip van Göring's verblijf te Ronse en zijn activiteiten tijdens die dagen te achterhalen verliepen moeilijk en het resultaat is onvolledig.

Eenvoudige reden - het 'Kriegstagebuch OKL (Oppercommando van de Luftwaffe)' inzake de verplaatsingen van Göring in voormelde periode is onvindbaar.

Noch bij het Bundesarchiv - Militärarchiv te Freiburg en Koblenz noch bij het Reich des Bundesarchivs, Reichsbahn te Berlijn (1), bestaat enig archief van de reis en de trein in de periode september 1940.

De lectuur betreffende het leven van Herman Göring - en er is heel wat geschreven over het doen en laten van deze oorlogsmisdadiger - vermeldt NIETS over zijn verblijf te Ronse !

Een foto of afbeelding van de volledige trein 'ASIE' heb ik evenmin gevonden.

Hier wordt het verblijf van Göring bepaald in '1942'.

Monumentendag ::

In het radioprogramma van Radio 2 op 7 september 1994 met als onderwerp 'Open monumentendag Vlaanderen van zondag 11 september 1994' en waar het station Ronse onder de loep werd genomen, werd gezegd:

"..... Göring verbleef tijdens de tweede wereldoorlog in de spoortunnel te Louise-Marie, op weg van Gent naar Parijs, op rooftocht naar kunstschaten....."

Hier wordt het traject bepaald alsmede het doel van de verplaatsing.

1. Opzoekingen naar het juiste tijdstip en verblijf:

Om het juiste tijdstip, waarop Göring alhier verbleef, te bepalen heb ik mij laten leiden door volgende drie werken:

1. **'De Slag om Engeland'** door **Richard Collier** en uitgegeven bij Nieuwe Wieken te Amsterdam;
2. **'Kortrijk tijdens de tweede wereldoorlog'** door **José Vanbossele** uitgegeven bij n.v. Groeninghe Drukkerij;
3. **'Oorlogsdagboek van een 13-jarige'** door **Alberic de Tollenaere**.

Een belangrijke verklaring is deze van **Dr. Harnischfeger** Victor (Kripo) hoofd van het 'Begleitkommando' te Brussel bij het bezoek van belangrijke personen in België en Noord-Frankrijk van augustus 1940 tot juli 1941.(2) In deze hoedanigheid was hij nauw betrokken bij de bescherming van Göring. Verklaring afgelegd in gevangenschap op 13.4.1946.

Ook ben ik te rade gegaan bij nog levende getuigen. Deze konden echter GEEN juiste datum meer bepalen.

Getuige **Ghislain Decubber** (3):

"Twee opeenvolgende dagen, wanneer ik 's morgens naar school ging, zag ik op de Ninoofsesteenweg in de omgeving van de kolenfirma Van Den Hende, omstreeks 8 uur, een open personenwagen rijden, met een escorte motorrijders.

Zij reden in de richting van het centrum van Ronse.

In de open wagen zat een zwaarlijvige man gekleed in een bleek uniform. Bij deze man zaten nog andere Duitse officieren.

Het bleke uniform en de zwaarlijvigheid van de drager ervan overtuigde mij dat het hier Göring betrof.

Gezien de verplaatsing in een open wagen geschiedde en de inzittenden geen mantel droegen, denk ik dat de feiten plaats vonden in het begin van de maand september 1940."

*
* *

Waar verbleef Göring in september 1940?

- **24 augustus 1940** 'Bommen op Londen':

In de nacht van 24 augustus 1940 werd door de navigatiefout van enkele bommenwerperbemanningen - ze zochten naar de olietanks in Thameshaven aan de Theemsmond - Londen gebombardeerd (4).

- **Nacht van 25 op 26 augustus 1940** 'Bommen op Berlijn':

Churchill beval onmiddellijk represailles. De nacht van 25 op 26 augustus vlogen eenentachtig tweemotorige Wellington, Whitley- en Hampden-bommenwerpers naar Berlijn. Geen tien hiervan vonden het doel. In de volgende tien dagen werd de aanval -nog viermaal overgedaan (5).

- **Op 2 september 1940** was Göring in zijn woning nabij Berlijn:

"Generaal Kurt Student, die het bevel had over alle luchtlandingstroepen voor 'Operatie Zeeleeuw', is nooit vergeten dat hij op 2 september 's middags thee ging drinken bij Göring op kasteel Karinhall gelegen op de Schorfheide gelegen op 64 kilometer ten N.O. van Berlijn (6); hij had 'Der Dicke' maar heel zelden zo teneergeslagen gezien. Zonder veel omhaal had hij de monoloog van Student afgebroken; 'De Führer wenst geen invasie in Engeland'.

Onthutst en ongelovig drong Student bij hem aan: 'Waarom niet?'

Als antwoord haalde Göring zijn massieve schouders op: 'Weet ik niet. Dit jaar komt er in ieder geval niets meer van'.

..... (7)"

- **Op 3 september 1940** was Göring in Nederland - Den Haag:

Die dag hield Göring, samen met Kesselring, Sperrle, Oberleutnant Josef Schmid, hoofd van de inlichtingendienst van de Luftwaffe, en de commandanten van alle vliegerkorpsen een conferentie in Den Haag (8).

- **Op 4 september 1940** besluit Hitler Londen te bombarderen:

"Op 4 september, kwam in het Berlijnse Sportpalast, Hitlers woedend besluit: 'Als zij onze steden aanvallen, zullen wij de hunnen met de grond gelijk maken. Wij zullen een eind maken aan het werk van deze luchtpiraten, zowaar helpe mij God'..... (9)"

- **Op donderdag 5 september:**

70 Duitse bommenwerpers wierpen in totaal 60 ton bommen op de haven van Londen.

Dinsdag 10 september 1940, Herman Göring op het vliegveld te Wevelgem in gezelschap van de generaals Bruno Loerzer, Hugo Sperrle en Karl Bodenschatz (bovenste foto).
 Herman Göring in gesprek met piloten op de Markt te Wevelgem. (onderste foto).
 Foto's: André Lazoore. Met dank aan José Vanbossele van Kortrijk.
 Foto's uit zijn boek "Kortrijk tijdens de tweede wereldoorlog - Deel I".

- **Op vrijdag 6 september** was Göring te Kaap Blanc Nez (Fr.):

Göring was al in Kaap Blanc Nez aangekomen in zijn particuliere trein, codenaam 'Azië', met zijn sierlijke salons met wanden van mahoniehout (10).

- **Op zaterdag 7 september 1940** in Frankrijk - Kaap Blanc Nez:

" Even voor 16 uur stond Göring, Kesselring en nog vele andere hogere luchtmacht officieren te kijken naar een deel van de 625 bommenwerpers en 648 jagers welke de kustlijn verlieten richting Londen.

Göring, met zijn voorliefde voor goed klinkende namen, bedacht het codewoord voor deze operatie: 'LOKI'. De naam van de oude Germaanse god die het zwaard van Siegfried had gesmeed.

..... (11)"

7 september 1940 was de dag waarop Londen voor de eerste maal massaal werd gebombardeerd. Daarna werden Londen en andere haven- en industriesteden bijna dagelijks gebombardeerd.

- **Op zondag 8 september 1940...** Boulogne?

- **Op maandag 9 september 1940....**Boulogne?

In Kortrijk zijn er drukke militaire activiteiten op de hoofdwegen. Overal patrouilleren gemotoriseerde Luftwaffedetachementen (12).

- **Op dinsdag 10 september 1940** te Wevelgem.

Volgens de brief van Etienne Vanackere van Wevelgem dd 28 juni 2001:

WEVELGEM :

"Op 10 september 1940 was het voor het 'Kampfgeschwader 26' met als benaming 'Löwengeschwader' uitgerust met Heinkel III code IH een meer dan drukke dag. Als gevolg van het bezoek van Reichsmarschall Göring.

Met zijn persoonlijk vliegtuig een Heinkel III "de Hindenburg" landde hij op het vliegveld te Wevelgem, vergezeld van de generaals Hugo Sperrle, Bruno Loezer, en Karl Bodenschatz.

Göring en zijn gevolg werden opgewacht door de plaatselijke 'Fliiegerhortstkommandant' Drecker. De militaire eer werd bewezen door de op dat ogenblik aanwezige KG26 I Gruppe.

Na de begroeting en de inspectie vervolgde Göring zijn reis in een open wagen in de richting van de Franse grens."

Arbeiders van het vliegveld wisten te vertellen dat de Rijksmaarschalk enkele dagen in de omgeving zou blijven."

Waarheen ging Göring na zijn bezoek aan Wevelgem?

Naar de trein 'ASIE' op de spoorlijn Boulogne-St.Omer-Tournai-Ronse of met de wagen rechtstreeks langs de weg naar Brussel!

RONSE :

"10 september 1940:

Op het middaguur trekt op de steenweg (Zonnestraat) een opmerkelijk konvooi van een twaalftal open wagens voorbij richting West. Aan hun uniformen te oordelen, een gezelschap van hogere officieren.

In de late namiddag loopt het gerucht dat luchtmaarschalk Göring zich onder hen bevond (13)."

Mogelijks ging het hier om hogere luchtmachtofficiëren, behorende tot de staf van Kesselring's, Luft-flotte 2, op weg naar Wevelgem om er Göring te begroeten.

Het hoofdkwartier van de 'Luftflotte 2' was gevestigd in het gebouw 'Residence Palace' te Brussel.

(Veldmaarschalk Albert Kesselring zelf vervoegde pas op 15 september 1940 zijn hoofdkwartier te Brussel. Sinds begin augustus 1940 bevond hij zich in zijn commandopost bij KaapBlanc Nez van waaruit hij de slag om Engeland leidde.)

- **Op woensdag 11 september 1940** Brussel?

Verklaring van Dr. Harnischfeger Victor blz 5:

"Göring ne resta que deux jours et 2 nuits à Renaix. Chaque jour il se rendait à Bruxelles où il se rendait à des conférences et où il changeait de vêtements à l'hôtel Métropole."

- **Op donderdag 12 september 1940** Brussel of Gent?

".... De spoortunnel van Louise-Marie is door schildwachten afgegrendeld. De voorgaande dagen werd ter plaatse allerhande materiaal uit treinwagons gelost en in de tunnel ondergebracht.

Göring zou er overnachten op zijn inspectietocht naar de Franse kust (14)."

Ghislain Decubber verklaart dat hij Göring twee dagen na mekaar gezien heeft, 's morgens omstreeks 8 uur, in een open wagen rijdend op de Ninoofsesteenweg in de richting van het centrum van Ronse - dus ook op 12 september.

Opzoekingen om te achterhalen zo hij die dag het vliegveld van Sint-Denijs of Gent bezocht gaven GEEN duidelijk uitsluitsel.

Bij het stadsarchief Gent wordt het boek 'Sint Denijs-Westrem' van Ewald Delbare bewaard. Deel II handelt over het vliegveld van Sint-Denijs-Westrem. Op blz. 26 is het volgende vermeld:

".....

Na de capitulatie van Frankrijk en de wapenstilstand, getekend te Rethondes op 22 juni 1940, bezocht Generalfeld- marchall Herman Göring, opperbevelhebber van de Luftwaffe, de bezette gebieden.

Ook Gent stond op het programma. De speciale trein waarmee Göring zich verplaatste kwam niet aan op het Sint-Pieters station, maar te Sint-Denijs-Westrem. Gedurende de nacht stond deze trein opgesteld tussen het station van Sint-Denijs en de overweg te Hemelrijk.

Göring zelf inspecteerde het vliegveld, bracht als kunstkenner(sic) een bezoek aan de Sint Baafskatedraal om er het 'Lam Gods' te zien (het triptiek werd trouwens later als 'kriegsbeute' naar Duitsland overgebracht), en overnachtte op het kasteel Puttenhove.

.....

Het vliegveld van Sint-Denijs-Westrem ressorteerde onder het bevel van Generaal Lörzer, commandant van het II^{de} Fliieger-korps. Deze had zijn hoofdkwartier ingericht op het kasteel van baron Casier ter Beke te Drongen.

De pleincommandant was majoor Grünhauser.

....."

Bij deze tekst zijn twee foto's gevoegd:

Foto 1. :

Toont een verharde koer omzoomd met bomen. Vele Luftwaffe officieren staan in groepjes te praten. Op de voorgrond Göring - warm gekleed - donkere zware halflange vest, rijbroek en laarzen. Kegie : Wit van boven met donkere opzetboord.

De twee officieren bij hem dragen een lange lederen mantel.

GEEN herkenningspunt van het kasteel!

Foto 2.

Toont twee gedeeltelijke treinwagons voor personenvervoer.

Naast de eerste wagen staat Göring - warm gekleed - bleke lange mantel.

Kegie : Bleek van boven en dito opzetboord.

In zijn rechterhand draagt hij zijn maarschalkstaf.

De overige officieren, aan het uitstappen, dragen een warme vest doch geen mantel.

GEEN herkenningspunt van het station-perron waar de trein stilstaat!

Vaststelling :

- Er is geen datum vermeld waarop het bezoek plaats vond;
- Gezien de foto's geen herkenningspunten vertonen, kan het hier gaan om foto's op gelijk welke andere plaats genomen;
- Bezoek aan Sint-Baafskatedraal en het 'Lam Gods'.

Dat schilderij werd tijdens de eerste dagen van de oorlog overgebracht naar Frankrijk, kasteel Henri IV te Pau, waar het op 26 mei 1940 in bewaring werd genomen.

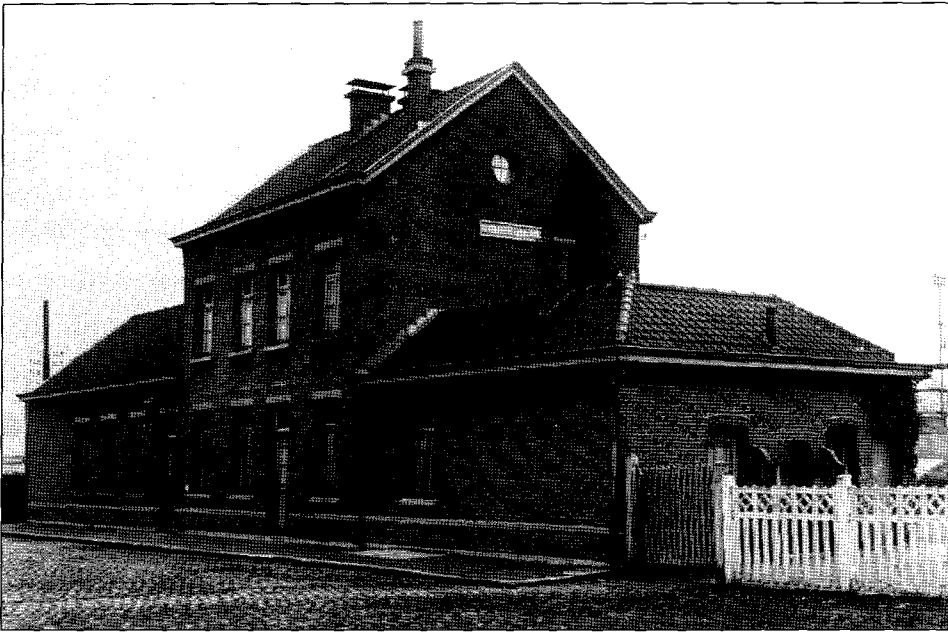

Foto van het stationsgebouw "Louise-Marie" (voorzijde) langs de spoorlijn Oudenaarde-Ronse. Het werd afgebroken in de loop van de jaren '70.
(Foto: NMBS - Archiefdienst en fototheek te 1060 Brussel).

Foto van het stationsgebouw "Louise-Marie" (kant van het spoor).
(Foto: NMBS - Archiefdienst en fototheek te 1060 Brussel).

Later, wanneer Duitsland Frankrijk volledig bezette, werd het schilderij in beslag genomen en overgebracht naar de zoutmijn van Alt Aussel in Oostenrijk.

Op 3 september 1945 was het terug te Gent.

Vanaf juni 1940 deed de 48 jarige Duitse Oberluitnant Koehn, gedurende twee jaar onderzoek naar de dief van het paneel 'de rechtvaardige rechters'.

Bijkomende informatie:

- Peter Taghon, auteur van verschillende boeken zoals 'Mei 40', Gent mei 40' e.a. schreef mij op 1 november 2001: '*Göring is zeker in Gent geweest in september 1940. De exacte datum is mij onbekend. Ik weet dat er foto's van bestaan, maar ik bezit deze niet. Ik heb evenmin aanvullende informatie.*'
- In een telefonisch gesprek vertelde Michiels Hendriks, journalist bij 'De Standaard' mij op 24 september 2001, dat hij foto's had gezien, genomen in 1940, van het bezoek van Göring aan Gent.
Er was een foto waarop te zien was dat Göring de opera aan de Kouter te Gent verliet. Drager van een bleek uniform.
Hij was vergezeld van Luftwaffe-officieren. Op de daken van de omliggende gebouwen zag men scherpschutters.
Het was Hendriks verboden de naam van de eigenaar van de foto's kenbaar te maken.
- Karel Mortier, ere-hoofdpolitiecommissaris Gent, zag in de loop van de maand september 1940, een voormiddag, een open wagen aankomen aan de Leopoldskazerne te Gent. Een zwaarlijvig persoon in bleek uniform en een witte sjaal om de hals, vergezeld van hoge officieren, betrad de kazerne. Was het Göring? Hij kende deze man toen nog niet.
- **Op vrijdag 13 september 1940** te Kortrijk, Marke en Wevelgem:
"Reichsmarschall Göring is in Kortrijk. Hij bezocht verscheidene textiel-bedrijven waaronder de firma Dekien en plaatste belangrijke bestellingen. Om 17 uur was hij in het kasteel in Marke (15), waar hij in W.O.I. als jonge luchtmachtofficier was gekazerneerd. Wellicht had hij gepland er de nacht door te brengen want de familie de Bethune kreeg gisteren 24 uren de tijd om het kasteel te ontruimen; maar om veiligheidsredenen vertrok hij kort nadien naar Wevelgem waar hij te gast was in de mess van de officieren.
.....
Tal van Luftwaffe-officieren die de veldmaarschalk op zijn inspectietocht begeleidden, zijn eveneens oud-gedienden van de Jasta N° 1 en maakten van de gelegenheid gebruik om Kortrijk te herverkennen. Ze waren hier tijdens de W.O.I. gekazerneerd.

Ook het St.-Niklaasinstituut kreeg heel wat bezoek; daar was indertijd het Lazaret van de Jasta.....(16).”

Dit is de tweede dag dat Ghislain Decubber het escorte van Göring zag rijden in de richting Ronse-centrum.

Göring zal niet meer naar Ronse terugkeren.

- **Op zaterdag 14 september 1940** was Göring in Oost-Pruisen:

”Rijksmaarschalk Herman Göring veranderde van een teleurgesteld man in een filosoof. Op 14 september was hij op zijn jachtverblijf op de Rominterheide in Oost-Pruisen midden onder de hertenjacht (17).”

*
* *

2. Herstel van het spoorverkeer op de lijn Oudenaarde-Ronse:

Bij de bezetting van België door de Duitse troepen werd het spoor onder het beheer geplaatst van de bezettingsmacht namelijk de **'Wehrmacht Verkehrsdirektion (WVD) Belgien und Nord-frankreich'**. Deze dienst had zich geïnstalleerd in de directiegebouwen van de NMBS, Leuvenseweg te Brussel.

Op 14 augustus 1940 besliste von Falkenhausen dat de exploitatie van het spoor opnieuw zou worden hernomen door de NMBS - maar onder toezicht en controle van de WVD.

Vanaf 15 augustus waren de bruikbare lijnen opnieuw ter beschikking van het publiek.

De 19de mei 1940 werden de twee spoorbruggen over de Schelde te Oudenaarde door de Britten gedynamiteerd.

Met de herstelling van beide bruggen werd niet getalmd.

Op 11 september waren beide bruggen hersteld en kon het spoorverkeer op de lijn Oudenaarde-Ronse worden opengesteld.

Ter bevestiging, hierna het artikel verschenen in 't Volk van Ronse en Oudenaarde' dd 21 september 1940:

” *HET TREINVERKEER.*

Daar de bruggen over de Schelde te Leupegem en te Oudenaarde sedert 11 september hersteld zijn, voorziet men dat de verbinding met Oudenaarde en Gent kortelings zal kunnen hersteld worden.

Binnen enkele dagen zal de lijn Ronse-Kortrijk ook in dienst kunnen genomen worden, daar de voorlopige brug over de Schelde te Avelgem ook zal aangelegd zijn.

Het is te hopen dat de NMBS uurroosters zal opmaken die eenieder zal bevredigen door uurregelingen in voege te brengen die zullen toelaten zoowel de reizigers, als bedienden en werklieden, op tijds op hun werk te zijn.”

Volgens Alberic De Tollenaere werd de tunnel van Louise-Marie op 15 september terug in gebruik genomen voor het treinverkeer.

In de verklaring van Dr. Harnischfeger Victor (Gestapo) is het volgende vermeld over het vertrek van de trein 'AZIE' uit Ronse (zonder vermelding van datum noch uur - mogelijks de nacht van 13 op 14 september):

”.....

De Renaix, le train partit dans la direction de Paris où il fut à nouveau garé dans un tunnel, à proximité de Beauvais (j'ai oublié la localité exacte, mais je pourrais la retrouver à l'aide d'une carte Michelin).

.....”

Op bevel van de 'Kommandantur', bevel nr 27 dd 11 september 1940, werd door het stadsbestuur van Ronse een burger bewakingsdienst, tegen sabotage, in het leven geroepen.

Gewezen militairen werden aangeduid om deze opdracht te vervullen.

Het stadsbestuur formuleerde het als volgt: *”Om deze bewaking doeltreffend te maken, bleek het ons dat wij niet beter konden doen dan beroep te doen op onze gewezen soldaten.”* (18)

De te bewaken punten waren o.a. de spoortunnel te Louise-Marie, de stations Ronse en Louise-Marie en de bruggen van de verschillende spoorlijnen.

Uit wat vooraf gaat blijkt dat de lijn Oudenaarde-Ronse pas in gebruik werd genomen nadat de trein 'AZIE' op 14 september te Louise-Marie was vertrokken. Pas dan werd ook de bewaking van de spoorlijn overgedragen aan burgers.

*
* *

3. Samenstelling van de trein 'ASIEN':

Een afbeelding van Göring's trein heb ik niet kunnen bemachtigen.

René Mathot beschrijft in zijn boek **'Hitler in België'** de trein 'ASIEN' als volgt:

Vooraan een wagon met luchtafweergeschut, gevolgd door een locomotief. Daarachter de woon-,werk- en slaapwagon van Göring. Daarna drie wagons, namelijk een commandowagon, een ontvang- en cinemawagon en een restauratiewagon.

Om de rij te sluiten terug een wagon met luchtafweergeschut.

De trein stond in een spoortunnel op de lijn van Yvoir naar Ciney, langs de rivier Bocq, van 5 juni tot begin Juli 1940.

Het bijgevoegd rapport, verhoor van **Dr. Harnischfeger Victor**, geeft ook een beeld van de samenstelling van de trein.

"Au début et à la fin du train, il y avait une quadruple batterie anti-aérienne, ainsi qu'une locomotive continuellement sous pression qui pendant la journée, en cas d'attaque aérienne, pouvait le pousser dans le tunnel. A la nuit tombante le train entrait dans le tunnel jusqu'au lendemain matin."

André ver Elst beschrijft de trein Azie in zijn boek **'Hermann Göring - Yzeren Ikaros - Het Duitse luchtwapen doorheen twee Wereldoorlogen'** op blz. 49:

".....met zijn persoonlijke trein, de 'Asien'. Die werd bij voorkeur geparkeerd in of nabij een tunnel. De 'Asien' bestond uit een voortrein en een hoofdtrein. De voortrein reed voorop en deed dienst als bommenruimer. De eigenlijke 'Asien' werd getrokken door twee zware locomotieven, telkens met tender.

Görings trein bestond uit tien aanhangwagens, met vooraan en achteraan een open wagen, waarop 3,7 cm luchtdoelartillerie geïnstalleerd was.

De manschappen van de Flak behoorden tot de 'Speciale Trein Hermann Göring'.

In de eerste wagen zat de uitgebreide garderobe van Göring.

Een deel van deze wagen was ingericht als slaapkamer en als badkamer.

...
Daarna volgden een salonwagen, een commandowagen en een restaurantrijtuig.

...
In de commandowagen was een bureau ingericht voor Karl Bodenschatz; hij had van daaruit per radio en per telefoon rechtstreeks contact met het hoofdkwartier van de Führer.

Alle dagen, te 11 uur, werd er vergaderd om de militaire toestand te bespreken. In het restauratierijtuig werden specialiteiten opgediend....

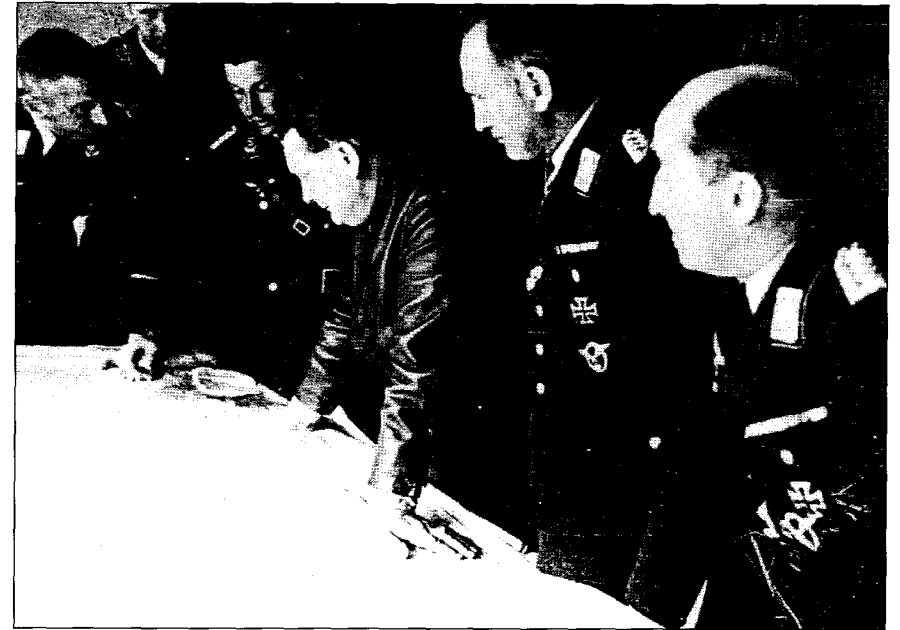
...
Hierop volgden drie verblijfwagens voor 'de kleine staf' en de gasten, een restauratierijtuig, een keuken- en voorraadwagen en een munitiewagen. De 'Asien' werd bemand door 171 personen....."

Manvell Roger schrijft in zijn boek **'Herman Goering'** op blz 239 het volgende:

*".....
Le wagon de Göring comprenait deux chambres à coucher, un petit bureau et une luxueuse salle de bain.*

....."

In het Britse weekblad **'THE WAR'** N°. 44 dd 23 augustus 1940 verschenen twee foto's, hierbij gevoegd, van wagons met luchtafweergeschut zoals gebruikt voor de treinen van Hitler en Göring.

Binnenzicht van de commandowagon van de trein "Asien".

Foto genomen tijdens de veldtocht in Polen.

(Foto: Library of Congress Washington)

Göring in gesprek met generaal Ernst Udet (chef van de luchtmachtuitrusting) naast de trein "Asien". Foto genomen in Frankrijk enkele dagen voordat de trein werd ondergebracht in de spoortunnel te Louise-Marie (Ronse).

Göring draagt de kledij zoals beschreven door G. Decubber.

(Foto: Library of Congress Washington)

Op de foto's is het luchtafweergeschut te zien alsook het verblijf van de bedienaars van het geschut en de opslagruimte van de munitie.

De kanonniers behoorden tot de 'Luftwaffe' afdeling 'Flak'

In 'De Gentenaar' van 30 juli 1940 werd van dezelfde plechtigheid een foto gepubliceerd. De foto toont het opgestelde Duitse peloton, voor de met afweergeschut bewapende gepantserde wagon, en de inspectie ervan door Mussolini.

*
* *

4. Veiligheidsmaatregelen:

Göring hield er aan zich vrij te bewegen - zelfs in de bezette gebieden. Dit tot grote bezorgdheid van al de diensten verantwoordelijk voor zijn veiligheid.

Tijdens zijn verblijf te Yvoir wandelde hij zonder bijzondere bewaking in het centrum van het dorp (19).

Dr. Harnischfeger Victor (Kripo) verklaarde daarover:

"...le chef du 'Kommando de protection permanent", le SS - Obersturmf. Heinisch (bevond zich aan boord van de trein en was de rechtstreekse verantwoordelijke voor de veiligheid van Göring. Heinisch maakte Dr. Harnischfeger duidelijk dat Göring niet gesteld was op bijzondere beveiliging)

*.....
Premier principe: En aucune circonstance, Göring ne devait remarquer qu'on avait renforcé le service de protection. Il en serait furieux car il prétendait, très sérieusement, qu'à part quelques fanatiques isolés, il n'y avait personne dans tous les pays de l'Ouest qui en voulait à sa vie. Au contraire, il jouissait des plus grandes sympathies dans les couches de la population.*

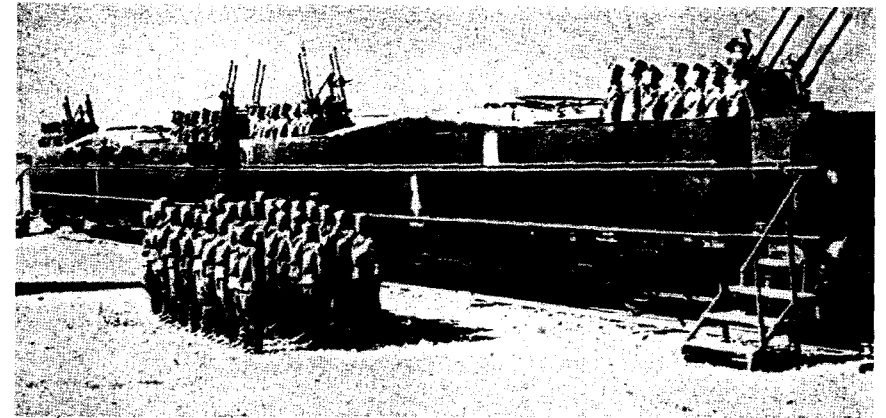
Son valet de chambre Robert - nom inconnu -, qui arriva ensuite, confirma ceci et nous demanda de même instamment d'être extrêmement prudents.

Ceci nous fut de nouveau ordonné par les aides de camp de Göring: le Conseiller Ministériel Dr. Görner et le Général Bodenschatz, lorsque je fus présenté à ces derniers.

Par la suite j'eus souvent encore l'occasion de voir que Göring se promenait en civil, sans être accompagné par qui que ce soit, dans les rues de Bruxelles et de Paris. Ceux qui étaient responsables de sa sécurité tornaient autour de lui, à distance respectable, suant mille angoisses.

.....

(Tijdens zijn verblijf te Ronse)

German and Italian contingents are shown mounting guard over the train at the time of the presentation. You will notice that 16 A.A. guns are mounted on the roof of the train.

Dictators are careful about their own safety. For some years Hitler has had an armoured train in which to travel among the people who love him so much. He recently presented one to his confederate, Mussolini. The train was handed over to the Duce on July 22, at a station on the coast near Rome. Mussolini is seen leaving the train after inspecting it.

Spoorwagens met luchtafweerkanonnen overgedragen door Duitsland aan Italië - Mussolini - de 22de juli 1940. De trein "Asien" was uitgerust met dezelfde luchtafweerkanonnen. (Foto: "The War" nr 44 van 23 augustus 1940).

Chaque jour il se rendait à Bruxelles où il se rendait à des conférences et où il changeait de vêtements à l'hôtel Métropole. Ensuite ik faisait alors une promenade comme je l'ai déjà décrit ci-dessus, seul, sans être accompagné.

.....”

Enkele vaste passagiers aan boord van de 'ASIEN' waren:

- zijn aide de camp generaal Karl Bodenschatz;
- zijn persoonlijke fotograaf Eitel Lange;
- de militaire geneesheer Kropp (?);
- zijn verpleegster Christa Gormann;
- zijn bediende Robert Kropp.

Veiligheidsmaatregelen te Louise-Marie:

Volgens de verklaring van **Marcel Verpoort** (wonende naast het station Louise-Marie):

”.....

Overall waren Duitse soldaten en het afweergeschut ontbrak evenmin op het appel.

.....”

Volgens **Albéric De Tollenaere**:

”.....

Wat de bewaking aan de tunnel betreft, ging het wel om Duitse soldaten. De omgeving was streng bewaakt, om de 15 meter bevond zich een schildwacht; andere soldaten verplaatsten zich per twee en drongen zelfs de huizen binnen. Op een bepaalde dag (was Göring ter plaatse?) was het een bewoner (die mij zijn emoties vertelde) niet toegestaan zich alleen naar het sanitair achter in de "lochting" te begeven, twee soldaten vergezelden hem.

.....”

De gecensureerde Vlaamse pers:

In de '**Gentenaar**' van donderdag 19 september 1940 verscheen volgend artikel over het bezoek van Göring aan het westen:

Een voor de Britten misleidend artikel!

”.....

Maarschalk Göring die zijn bevelhebberpost heeft gevestigd in het noorden van Frankrijk, bestuurt persoonlijk de luchtvaartactie tegen Londen. Een officier, gehecht aan den staf van het Duitse leger, deelde aan de D.N.B. de volgende bijzonderheden mede:

”Het algemeen kwartier van maarschalk Göring is gevestigd in een klein stadje in Normandië. Met een ongelooflijke behendigheid gecamoufleerd is het volstrekt onwaarneembaar, voor de vijandelijke vliegers.

Het is vandaar dat de bevelhebber der Duitse luchtvaart zijn mannen in de aanval stuurt tegen Engeland en de luchtverdediging van het Reich en der bezette gebieden inricht.

Het programma van de dag omvat conferenties met de hogere bevelhebbers en de officieren van den staf, bezoeken aan de troepen en gelegenhedsvliegtochten.

De maarschalk van het Reich komt dikwijls tussenin de leiding der voornaamste formaties. Hij geeft raad en richtlijnen.

Zondag avond (15 september?) heeft hij een vlucht gedaan boven Londen aan boord van het nieuwe bombardementsvliegtuig JU.88. De maarschalk loodste persoonlijk het toestel, dat, ter bewaking, slechts door twee vernielingsvliegtuigen was begeleid. Bij zijn terugkeer verklaarde hij sterk onder den indruk te zijn gekomen van verschrikkelijke inslagen der bombardementen door zijn mannen uitgevoerd.

.....”

Enkele acties van de Britse R.A.F. boven België omstreeks de periode dat Göring te Ronse verbleef:

Het dagblad '**De Gentenaar**' van de maand september 1940 maakt dagelijks melding van Britse bombardementen, op zeer kleine schaal, op doelen in België gelegen. Ook wordt verschillende malen melding gemaakt van de Britse bombardementen op Berlijn en andere Duitse steden.

Al deze feiten worden echter geminimaliseerd - behalve het aantal burgerslachtoffers en de schade aan particuliere gebouwen.

Omgeving van **Kortrijk** de **14de september 1940** :

”.....

Rond 20.30 uur werd de stad opgeschrikt door een reeks snel opeenvolgende ontploffingen. Op de wijk De Mol, tussen Harelbeke en Stasegem, vielen 17 bommen. Een hoogspanningskabel werd getroffen en we bleven de rest van de nacht zonder elektriciteit.

..... (20).”

Aalst

Zo werd in de nacht van 14/15 september 1940 omstreeks middernacht Aalst getroffen door een achttal bommen uit een Britse bommenwerper. Vier bommen troffen het arsenaal van de spoorwegen. Ook de spinnerij 'La Georgië' in de Gheeraerdstraat werd getroffen. Daar ontstond een felle brand (21).

*
* *

Voetnoten :

- (1) zie bijlage A.
- (2) zie bijlage B - verklaring Dr. Victor Harnischfeger.
- (3) Ghislain Decubber van Ronse. Woonde in september 1940 aan de spooroverweg op de Ninoofsesteenweg.
Hij was 8 jaar. Liep school in het College.
- (4) Richard Collier 'De Slag om Engeland' blz 117.
- (5) Richard Collier op cit. blz 117.
- (6) 'Karinhall'. Verblijf van Göring op 64 km noordoostelijk van Berlijn. Genoemd naar zijn overleden eerste vrouw.
Het gebouw was opgetrokken midden in de zandige Schorfheide omringd door donkere bossen.
De riante woning was overladen met kunstwerken en in de kelder bevond zich zijn miniatuurtreinbaan.
De woning was beveiligd door een afrastering met foto-elektrische cellen erin. Het bewakingskorps bestond uit 120 man onder het bevel van generaal Karl Boden-schatz.
- (7) Richard Collier op cit. blz 175.
- (8) Richard Collier op cit. blz 175.
- (9) Richard Collier op cit. blz 177.
- (10) Richard Collier op cit. blz 189.
- (11) Richard Collier op cit. blz 177.
- (12) José Vanbossele 'Kortrijk tijdens de tweede wereldoorlog' blz. 178.
- (13) Alberic de Tollenaere 'Oorlogsdagboek van een 13-jarige' blz. 38.
- (14) Alberic de Tollenaere op cit. blz 38.
- (15) zie bijlage C.
- (16) José Vanbossele op cit. blz 178-179.
- (17) Richard Collier op cit. blz 226.
- (18) zie bijlage D.
- (19) René Mathot 'Hitler in België'.
- (20) José Vanbossele op cit. blz 179.
- (21) Cynrick de Decker-Jean Louis Roba 'België in oorlog - Luchtslag boven het kanaal' blz 36.

Bronnen :

- SOMA - Oorlog en Hedendaagse Maatschappij - Studie en Documentatiecentrum - Wetstraat 155 - 1040 Brussel.
- Stadsarchief Gent.
- N.M.B.S. Doc Centrum Frankrijkstraat 85 - 1060 Brussel.
- Bundesarchiv - Militärarchiv Freiburg.
- Bundesarchiv - Militärarchiv Koblenz.
- Bundesarchiv - Reichsbahn Berlijn.
- Periodieken 'Der Adler' en 'Die Wehrmacht' van 1940.
- Periodieken 'The War' van 1940.
- Weekbladen 't Volk van Ronse en Oudenaarde' van 1940.
- Maandblad 'Het Spoor' van de N.M.B.S. van september 1994.
- 'Hitler te Ronse' door Gilbert Dubois in de Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse - XLII -1994 blz. 313.
- Mr. José Vanbossele van Kortrijk. Zijn toelating tot het gebruik van foto's en tekst uit zijn boek 'Kortrijk tijdens de tweede wereldoorlog'.
- Mr. Etienne Vanackere van Wevelgem voor zijn informatie betreffende het verblijf van Göring te Wevelgem.

- Mr. Albéric De Tollenaere van Genk voor bijkomende informatie buiten zijn boek 'Oorlogsdagboek van een 13-jarige - Wereldoorlog II'.
- Mr. Sidoine Fouqaert van Ronse voor persoonlijke Doc.
- Mr. Ghislain Decubber van Ronse voor zijn informatie.
- Mr. Hendriks Michiels, journalist bij 'De Standaard'.
- Mr. Peter Taghon zijn Info van 1.11.2001.
- Mr. Karel Mortier, ere Hoofdpolitiecommissaris van Gent.
- Verslag van Dr Victor Harnischfeger, leider van het Begleitkommando, betreffende het bezoek van Göring aan Noord(Frankrijk en België. Bewaard bij SOMA.

Boeken :

- 'Oorlogsdagboek van een 13-jarige - Wereldoorlog II' door Albéric De Tollenaere.
- 'Kortrijk tijdens de tweede wereldoorlog' door José Vanbossele - uitgeverij Groeninghe.
- 'Passage du Maréchal Goering au château de Marke' par Jean De Bethune in de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk 1973 deel XL.
- 'Hitler in België' door René Mathot - uitgeverij Lannoo.
- 'België in Oorlog - Luchtslag boven het kanaal' door De Decker & Roba - uitgeverij De Krijger.
- 'Herman Goering' par Manvell et Heinrich Fraenkel - Paris 1963.
- 'Ein Marschallstab - Eine Göring-Biographie' von Willi Frischauer.
- 'Marshall without glory - The troubled life of Herman Goering' by Ewan Butler and Gordan Young - London 1951.
- 'Goering. Noem me Herr Meyer' door Jan Bauwens, Piet Terlouw en H.C. Ebeling.
- 'Herman Göring - Werk en mensch' door Erich Gritzbach Amsterdam 1943.
- 'Göring eine Biographie' von Mosley Léonard - Munchen 1975.
- 'Göring a Biography' by Irving David - New-York 1989.
- 'De Slag om Engeland' door Richard Collier.
- 'De oorlog in de lucht en in de ruimte' door Andre Ver Elst.
- Bibliotheek van de tweede wereldoorlog 'De slag om Engeland' door Edward Bishop nr 11.
- Bibliotheek van de tweede wereldoorlog 'Londen in de Blitz' door Constantine Fitz Gibbon nr 26.
- Bibliotheek van de tweede wereldoorlog 'Göring Succes en ondergang van een Nazi-kopstuk' door Roger Manvell.
- 'Gent 40-45 - De Bezetting, De Bevrijding, De Dolle Dagen' door Jean Paul Marchal.
- 'Sint-Denijs-Westrem in beeld' door Ewald Delbare - Deel II - Het Vliegveld.

Bijlagen :

- A. - Schrijven Bundesarchiv Reichsbahn Berlijn van 27 februari 2002.
- B. - Verslag inzake verhoor op 13 april 1946 van Dr. Harnischfeger Victor. Bewaard in het archief van het SOMA te Brussel.
- C. - Uittreksel verslag 'Passage du Maréchal Goering au Château de Marke' door Baron Jean de Béthune - verschenen in de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk 1973 deel XL blz 318, 320, 321 en 322.
- D. - Afschrift van een bevel tot bewaking van de brug over de spoorweg - Muziekbosstraat, gericht aan Albert Van Coppenolle. Verzameling Sidoine Fouquart van Ronse.

Monsieur
Dubois GilbertDe Courtebournelaan, 8
9041 Ostakker
BelgienIhr Zeichen :Ohne
Ihre Nachricht vom 12.02.2002

Mein Zeichen: R 4 - 02/A

Bearbeiter: Roeske
☎ 01888 7770 - 441
u.roeske@barch.bund.deDatum
27.02.2002**Sonderzug „Asien“ im September 1940 in Belgien**

Sehr geehrter Herr Dubois,

für Ihr Schreiben vom 12.02. bedanke ich mich.

Leider konnte ich in den relevanten Aktenbeständen des Bundesarchivs (R 5 Reichsverkehrsministerium mit Anhängen 1 und 2 sowie R 4306 Hauptverkehrsdirektion Brüssel) keine Unterlagen über den Sonderzug „Asien“ und seinen Aufenthalt in Belgien vom 10.-13. September 1940 ermitteln. Da Sie bereits im Bundesarchiv – Militärarchiv ergebnislos angefragt haben, kann ich Ihnen außer dem Bildarchiv des Bundesarchivs in Koblenz, wohin Sie sich sicher schon gewandt haben, keine weitere Adresse nennen.

Mit freundlichen Grüßen

Im Auftrag

Roeske

Bruxelles, le 13.4.46.

I
Rapport du Dr.
HARNISCHFEGER VictorAu sujet de son activité en tant que chef du
"Begleitkommando" (Kdo d'accompagnement) au-
près de diverses personnalités importantes se
rendant en visite en Belgique.

(Août 40 - Juillet 41)

Lors de mon arrivée à Bruxelles en août 1940, le chef du Service, le SS - Obersturmbannführer et Oberregierungsrat (Conseiller principal du Gouvernement) Dr. HASSELBACHER ne me confia pas tout d'abord une section, mais me tint à sa disposition personnelle. Il me remit la direction du " Begleitkommando" (Kdo d'accompagnement) chargé de protéger contre les attentats, les personnalités dirigeantes qui se rendaient en visite en Belgique et dans le Nord de la France. A cet effet je rassemblai un kommando de 3 a 4 fonctionnaires que j'avais toujours sous la main. Il s'agit de Messieurs SCHULTE, ROEFS, HASSELBUSCH et SCHALES. De temps à autre je prenais d'autres fonctionnaires (HASSELBUSCH se trouve actuellement, en qualité d'interné, à Rechlinghausen, Camp 4). Nous partimes dans deux automobiles dont une fut pilotée par moi-même. (C'était la "Ford" de luxe d'un journal d'Anvers qui était à ma disposition). Le Kommando complet comprenait 9 à 10 hommes. Il faut mentionner que la plupart des visiteurs de marque possédaient leur propre " Kommando permanent de protection", auquel nous étions adjoints, c'est-à-dire, que ceux-ci étaient les personnes responsables de la sécurité, et je devais surtout veiller à ce que ce Kommando permanent soit averti en temps opportun de dangers éventuels. Par exemple : lorsque la route prévue devait traverser un quartier dans lequel des attentats contre des allemands s'étaient déjà produits ou dans lequel habitaient de nombreux communistes, nous devions le dire à l'avance afin que l'on choisit une autre

te ou que l'on renforçât les mesures de sécurité.

Voyage avec GÖRING :

C'était fin août ou début de septembre 1940, quand un télégramme du RSHA (Reichssicherheitshauptamt = Office principal de sécurité du Reich) signala l'arrivée imminente de GÖRING, en vue d'une visite de longue durée en Belgique et dans le Nord de la France. Le but de la visite était d'inspecter les forces de la Luftwaffe stationnées dans ces régions. J'étais prêt à partir avec mon Kommando lors que un autre télégramme annonça que GÖRING devait déjà être arrivé dans le Nord de la France dans son train spécial. Le Dr. HASSELBECHER (il a, par ailleurs, été blessé mortellement, à la suite d'un accident le 13 septembre 1940, dans les environs de Mons) me chargea de découvrir où se trouvait le train spécial et de m'y rendre immédiatement. Au " Luftgau " de Bruxelles, qui était établi au " Résidence-Palace", rue de la Loi, on prétendit ne rien savoir au sujet de l'endroit où se trouvait GÖRING. Aujourd'hui encore je ne le crois pas et je puis affirmer que ceci était un mensonge; non pas pour ne pas trahir un secret, mais par une sorte de rivalité qui régnait, - particulièrement depuis le début de l'occupation-, entre la " Sicherheitspolizei" (Police de Sécurité) et les Services militaires. Finalement, en posant des questions habiles à la Direction principale des Chemins de Fer allemands à Bruxelles, j'appris que le train spécial se trouvait dans les environs de Boulogne S/Mer. Tard dans l'après-midi, je partis avec mes hommes et arrivai à Boulogne dans la nuit. Me basant sur ce qui s'était passé à la " Luftwaffe " de Bruxelles, je m'adressai directement aux employés du chemin de fer de la gare de Boulogne. Là, je ne rencontrai personne, jusqu'à ce qu'un soldat me dit que tous les employés du Chemin de Fer s'étaient réunis dans un hôtel, à proximité de la gare. A l'hôtel, j'entendis

- 3 -

un bruyant chahut qui provenait de la cave. Je trouvai alors en cet endroit, toute la réunion, depuis le Directeur jusqu'au dernier homme, tous plus ou moins ivres. A la première question que je fis on me dit, sans autre forme de procès, que le train de GÖRING se trouvait dans un tunnel de la région situé entre Boulogne et Wimmeroux, mais que GÖRING avait déjà quitté le train le soir même et qu'il était parti en auto avec sa suite, en direction de La Marquise. Sur ces entrefaites il pouvait être aux environs de 21 H. ou de 22 H. Je me rendis encore à La Marquise où je trouvai, dans un château, un Etat Major supérieur de la " Luftwaffe " en train de faire la fête. La visite de GÖRING s'était déroulée parfaitement : il avait fait des nominations et avait remis des décorations. On me raconta que l'invasion de l'Angleterre était imminente etc... Finalement on me permit de me servir du fil téléphonique spécial de la " Luftwaffe " pour avoir un entretien avec le train spécial. Le pseudonyme du train était " ASIE ". Entretemps, GÖRING y était retourné, et le chef du " Kommando de protection permanent ", le SS - Obersturmf. HEINISCH, me demanda de venir chez lui de bonne heure le lendemain matin. A l'Etat Major à La Marquise j'appris encore diverses choses intéressantes au sujet des perspectives d'invasion : La " Luftwaffe " voulait passer à l'attaque. L'Amirauté avait toutefois déclaré qu'elle ne pouvait faire débarquer une première vague qu'avec difficulté et ce, au cas où le moment de surprise serait bien utilisé; pour la deuxième vague il n'existait cependant, - par suite d'un manque de forces suffisantes et d'équipement, aucune chance. Les canons anglais à longues portées se trouvant à l'intérieur du pays détruiraient tous les batraux de la deuxième vague. GÖRING avait tempêté sur cette " lâcheté " de l'Amirauté (RAEDER) Il avait même voulu se porter garant vis-à-vis de Hitler de la mise hors-combat de l'artillerie et de l'aviation anglaise, etc...

Le jour suivant je rendis visite à Heinisch. Déjà à 6 H. du matin, il était en train de prendre son petit déjeuner et il m'attendait. Premier principe : En aucune circonstance, GÖRING ne devait remarquer qu'on avait renforcé le service de protection. Il en serait furieux car il prétendait, très sérieusement, qu'à part quelques fanatiques isolés, il n'y avait personne dans tous les pays de l'Ouest qui en voulait à sa vie. Au contraire, il jouissait des plus grandes sympathies dans les couches de la population. Son valet de chambre ROBERT - nom inconnu -, qui arriva ensuite, confirma ceci et nous demanda de même instamment d'être extrêmement prudents. Ceci nous fut de nouveau ordonné par les aides de camp de GÖRING : le Conseiller Ministériel Dr. GÖRNER et le Général BODENSCHATZ, lorsque je fus présenté à ces derniers.

Par la suite j'eus souvent encore l'occasion de voir que GÖRING se promenait en civil, sans être accompagné par qui que ce soit, dans les rues de Bruxelles et de Paris. Ceux qui étaient responsables de sa sécurité tournaient autour de lui, à distance respectable, suant mille angoisses.

La défense du train spécial était très sévère et faite avec soin. Même les officiers du plus haut rang ne pouvaient avoir accès au train ou au tunnel, dans lequel le train se trouvait, sans un laissez - passer spécial ou accompagnés. Je fus le seul de notre Kommando à recevoir un tel laissez - passer; mes employés ne pouvaient pas avoir accès au train lorsqu'ils étaient seuls.

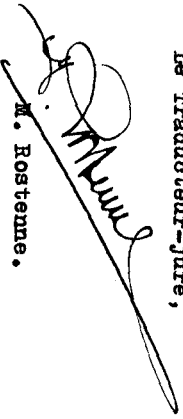
Au début et à la fin du train, il y avait une quadruple batterie anti-aérienne, ainsi qu'une locomotive continuellement sous pression qui pendant la journée, en cas d'attaque aérienne, pouvait le pousser dans le tunnel. A la nuit tombante le train entra dans le tunnel jusqu'au lendemain matin.

Nous restâmes encore 2 jours à Boulogne. De là le train se rendit à Renaix (Ronse). Ce fut également le tunnel d'une ligne de chemin de fer latérale, non en exploitation, qui servit d'abri. Il se trouvait à main-droite, rien qu'à quelques kilomètres de Renaix, lorsqu'on vient de Bruxelles. Pour arriver à Renaix on doit traverser la voie de Chemin de fer latérale. GÖRING ne resta que deux jours et 2 nuits à Renaix. Chaque jour il se rendait à Bruxelles où il se rendait à des conférences et où il changeait de vêtements à l'hôtel Métropole. Ensuite il faisait alors une promenade comme je l'ai déjà décrit ci-dessus, seul, sans être accompagné. De Renaix, le train partit dans la direction de Paris où il fut à nouveau géré dans un tunnel, à proximité de Beauvais (j'ai oublié la localité exacte, mais je pourrais la retrouver à l'aide d'une carte Michelin). Je restai encore là avec mes hommes pendant une semaine environ, puis je remis la " sécurité " ultérieure au " Kommando de sécurité " cantonné à Paris et je revins à Bruxelles. Les mois suivants je dus encore assurer 2 ou 3 fois la sécurité de GÖRING, cependant, chaque fois, pour quelques jours seulement. Il ne se produisit, à cette occasion, rien qui soit particulièrement digne d'être signalé. Il faut encore mentionner à propos de Beauvais, que je racontai au valet de chambre Robert, qu'il existait, dans les environs, un château appartenant à un américain, possédant une grande chasse et une faisanderie. Il en avisa GÖRING qui organisa un jour une chasse à laquelle il invita également un français. Les photos qui furent prises ce jour là durent être présentées en tout premier lieu à GÖRING, pour examen, après qu'elles eurent été développées dans le laboratoire qui se trouvait dans le train. Seules quelques unes furent alors publiées : celles sur lesquelles il se trouvait mal photographié (trop ventru ou une expression

désavantagense dans la physionomie) furent détruites sous contrôle
avec le négatif.

Pour traduction conforme :

Le Traducteur-juré,

M. Rostenne.

Passage du Maréchal Goering au château de Marke

Comment le Maréchal Herman Goering se préparait à fêter la victoire de l'Allemagne sur l'Angleterre au château de Marke, dans le Courtrais, en septembre 1940.

C'était le 13 septembre 1940, une majestueuse auto blindée s'arrêta vers 5 heures du soir devant les marches du perron de notre maison de campagne.

Deux officiers allemands en descendirent. L'un des deux était de forte carrure et semblait d'un grade fort élevé.

Ces grands personnages ne trouvèrent d'abord qu'une maison quasi vide. En effet, la veille nous avions été chassés, ma femme, nos cinq fils et moi-même, par ordre de l'autorité allemande. Après avoir vidé tant bien que mal la maison en une nuit, nous étions allés nous réfugier dans les communs où nous pouvions trouver un logement pas trop défectueux. (1)

Prévenus par notre personnel que des officiers allemands désiraient nous parler avant d'entreprendre la visite de la maison, nous nous sommes rendus à leur demande, ma femme et moi et avons pu constater, en nous reportant aux journaux illustrés, que nous nous trouvions en présence du Maréchal Goering, commandant des forces aériennes de l'armée allemande, alors au sommet de la gloire par les succès hélas si malfaisants, pour les peuples que l'Allemagne d'Hitler voulait soumettre à son joug.

Comme il convenait en pareille circonstance l'abord fut très froid. Mais avant de faire le récit de notre entretien avec cet extraordinaire visiteur, il y a lieu d'exposer au préalable le motif pour lequel, au moment de la « bataille d'Angleterre », le chef de la Luftwaffe avait tenu à visiter notre vieille demeure.

• • • • •

* * *

(1) Nous venions de nous retrouver en famille, étant revenu depuis un moment de la décevante campagne des 18 jours, ne pouvant plus rien faire pour mes hommes, avec la seule consolation d'avoir fait mon devoir, tandis que ma femme était rentrée avec nos cinq fils d'un pénible exode en France.

Quant en 1937, Goering reconstitua la première escadrille d'après guerre, il était toujours hanté par le souvenir prestigieux de son chef et il n'est pas étonnant qu'il ait nommé cette première escadrille militaire, constituée en rupture des clauses du traité de Versailles, « escadrille Manfred von Richthofen ».

Dès lors il s'avère normal que Goering ait voulu, lors de la deuxième invasion, revoir dans le Courtrais le cadre de cette période de gloire dès que la chose lui fut possible.

Le Maréchal nourrissait peut-être l'espoir prématuré, de célébrer à Marke la victoire sur l'Angleterre.

Pour revenir en 1940, le mardi 12 septembre assez tard dans la soirée — preuve d'un service d'espionnage bien au point — alors qu'on était en pleine bataille d'Angleterre, trois avions de chasse britanniques sont venus virevolter à basse altitude au dessus du château, voulant dire : « Monsieur le Maréchal Goering, nous savons que vous venez vous établir demain dans cette maison de campagne... ».

Quand nous nous sommes aperçus qu'il ne s'agissait pas d'un bombardement, du fait que c'était des avions de chasse, nous sommes tous sortis pour les voir évoluer au dessus de notre demeure. Ce spectacle nous remplissait de joie parce qu'en pleine période de combat — et quel combat, puisqu'il y allait de la liberté du monde — les chefs de la R.A.F. pouvaient disposer de trois avions pour venir souhaiter la bienvenue au Commandant de la Luftwaffe dans sa résidence d'automne...

Quand Goering arriva à Marke, le lendemain 13 septembre dans l'après-midi, j'étais aux communs, et c'est ma femme qui l'aborda en premier lieu et lui dit :

« Vous venez loger ici ? »

« Non, Madame, je viens voir le château. Vous ne parlez pas l'allemand ? »

« Non, le français et l'anglais seulement... Vous nous avez fait chasser de chez nous et nous sommes à douze dans les dépendances. C'est bien ennuyeux ! »

J'arrivai à ce moment et sans connaître le début de la conversation, je fis la même remarque au maréchal. Là-dessus, Goering se tournant vers son officier d'ordonnance, je compris qu'il lui dit de laisser quelques chambres à la disposition de ma famille, ce qui resta lettre morte.

Le commandant de la Luftwaffe portait un uniforme gris clair avec bandes blanches sur le pantalon. Il avait un manteau de cuir gris tandis qu'une scintillante décoration émergeait

du col. Il tortillait son bonnet de police avec ses grosses mains et les doigts couverts de nombreuses bagues. Il avait le teint un peu couperosé d'un homme bien portant, des yeux gris-bleu, des cheveux grisonnants et semblait un homme content de lui-même. Toutefois je me souviens, alors que tout semblait lui réussir, qu'il avait une expression de tristesse comme s'il n'avait pas confiance dans l'avenir.

Reprenant la conversation, Goering nous dit : « J'ai été ici à l'autre guerre sous les ordres du Rittmeister von Richthofen. J'ai voulu revoir la demeure où mon chef, mes camarades aviateurs et moi-même avons vécu plusieurs mois de guerre aérienne. »

Puis, revenant à l'actualité, le commandant de la Luftwaffe nous dit : « Hier soir, des avions „anglaises" (sic) ont survolé le château... » Il n'acheva pas sa phrase mais nous fit supposer qu'il ne viendrait pas s'installer chez nous.

« La guerre ne durera plus longtemps, » ajouta-t-il, tant il était certain de la victoire allemande.

Puis, pénétrant dans la pièce voisine, Goering s'écria : « Ah, je reconnais, » et sans qu'on lui ait indiqué le chemin, il se dirigea vers le petit salon octogonal de pur style Directoire, où logea von Richthofen.

A ce moment-là, ma femme et moi nous nous sommes retirés, voulant laisser cet officier, à 23 ans de distance, honorer la mémoire de son chef.

Nous attendions le maréchal dans le salon attenant, où von Richthofen avait, paraît-il, fait installer deux pianos à queue pour y faire de la musique avec ses officiers et se détendre entre deux combats aériens.

Quelques instants plus tard, Goering, toujours suivi de son aide de camp, prit congé dans le hall d'entrée tandis que je lui ouvris la porte pour éviter de lui donner la main. Un moment plus tard, ma femme et moi nous nous sommes écartés précipitamment du champ de l'objectif d'un appareil de photo braqué sur nous, par un autre officier supérieur, pour éviter la photo qui aurait pu faire croire que des châtelains belges n'appliquaient pas la réserve qui s'impose à l'égard d'un officier ennemi.

Goering vit notre geste, et après être descendu quelques marches du perron se retourna vers nous, nous gratifiant d'un franc sourire, voulant marquer ainsi qu'il approuvait notre attitude.

Jetant enfin un regard sur la façade du château, le maréchal aperçut nos enfants groupés à une fenêtre du premier étage pour voir le gros officier allemand qui les avait fait chasser de la maison paternelle. Goering leur fit un geste d'amitié de la main mais mes cinq fils n'y ont pas répondu.

Quelques instants plus tard on entendait le bruit du moteur de cette lourde auto s'estomper au long de l'avenue, emportant celui qui par la Luftwaffe espérait encore être le maître du monde... Mais l'héroïsme des aviateurs anglais, soutenu par celui de leur peuple tenace, et l'aide de quelques pilotes français et belges permit d'anéantir le rêve de domination mondiale d'Hitler et de Goering assurant ainsi la liberté des peuples.

Baron Jean de Béthune

Bijlage : C/2

21

321

322

DESTRUCTEUR DER SPAD KONING.

KONING, den 13 September 1940.

Mijnheer *Paul Philippus de Oude*
Commissaris-generaal straat, No 47B
 T/B.

Mijnheer,

In uitvoering van het Kommandantur bevel No 27, in dato II dezer, hoeren de gemeenten onttrekkelijk de bewaking tegen sabotage te verrichten van belangrijke objecten van hun grondgebied, namelijk bruggen, waterbeheersingsstations, enz.

Om deze bewaking doeltreffend te maken, bleek het ons dat wij niet beter konden doen dan beroep te doen op onze gewezen soldaten. De bezettende overheid oordeelt immers dat de bewakers zover mogelijk moeten worden uitgeozen daar een verantwoordelijksoort taak opgelegd is, maar van de onzettelijke nalevering het den doop bestreft wordt. Anderzijds oordeelt zij dat de te vervullen taak als bijzondere eereplicht moet worden aanzien en dat zij als afdank niet mag bezogeld worden. Het gaat immers, zegt zij verder, over een gemeenschapsbelang.

Dezen hetgeen vooreingaat, zijt u aangewezen om bewakingsdiensten te nemen *aanvang 17 september* van *2* tot *6* ure *aanvang 19 september* van *2* tot *6* ure

aan volgend belangrijk punt:
aanvang 19 september
 De controle der diensten zal uitgeoerd worden en door de bezetten- de overheid, en door onze afgevaardigden.
 Het spreekt van zelf dat u den u toevertrouwen moet niet moegt terlaten alvorens er door uwen opvolger te zijn veranderen.

Alle feeschillen zullen orderworden worden aan het bestaande bureau der Zekerheids- en Hulpdiensten, Financiëlegebouw, De verpleging, Grootte Markt.

Met achting,
 De Secretaris,
 Robt DELOHEU.
 De Ad. burgemeester,
 E. VANDEN EEDE.

98

00

Bijlage : D